

Ontwerpbesluit Wet natuurbescherming

De Beeldentuin Garderen
T.a.v. A. van Ee
Oude Barnevelderweg 5
3886 PT Garderen

Datum

17 september 2020

Zaaknummer

2019-004131

Onderwerp

Wet natuurbescherming:
Hoofdstuk 2 Natura 2000 gebieden

Inlichtingen bij

Provincieloket
026 359 99 99
post@gelderland.nl

Blad

1 van 12

Locatie

De Beeldentuin te Garderen

Gemeente

Barneveld

Activiteit

Uitbreiding Beeldentuin Garderen

Geachte heer Van Ee,

Hierbij ontvangt u een herzien ontwerpbesluit op uw aanvraag van 27 maart 2019 (verder: de aanvraag) waarin U heeft verzocht om vastlegging van de huidige situatie, het vergunnen van de plannen die voortvloeien uit uw toekomstvisie en uitbreiding van het bedrijfsoppervlak.

Ontwerpbesluit

Wij weigeren de vastlegging van de bestaande situatie voor zover niet reeds vergund, alsmede de door u gevraagde vergunning als bedoeld in artikel 2.7, derde lid van de Wet natuurbescherming (verder: Wnb).

De bijlagen maken onderdeel uit van dit besluit

Bijlage 1 bevat de toelichting van ons besluit. Neem alle bijlagen goed door.

Zienswijze

Wij publiceren dit ontwerpbesluit op www.overheid.nl. Belanghebbenden kunnen op dit besluit reageren door middel van het indienen van een zienswijze.

Wilt u een zienswijze indienen? Dat kan schriftelijk via Gedeputeerde Staten van Gelderland, Postbus 9090, 6800 GX Arnhem of digitaal via post@gelderland.nl.

Markt 11 | 6811 CG Arnhem
Postbus 9090 | 6800 GX Arnhem

026 359 99 99
post@gelderland.nl
www.gelderland.nl

BNG Bank Den Haag
NL74BNGH0285010824
BIC-code BNG Bank: BNGHNL2G

Btw-nummer: NL001825100.B03
KvK-nummer: 51468751

 provincie
Gelderland

Datum
17 september 2020

Zaaknummer
2019-004131

Blad
2 van 12

Meer informatie

Heeft u nog vragen? Kijk daarvoor op [gelderland.nl](http:// gelderland.nl). U kunt ook contact opnemen met het Provincieloket via telefoonnummer 026 359 99 99. Houdt u het zaaknummer van deze brief bij de hand. We kunnen u dan sneller helpen.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

Martin Kaal
Teammanager Vergunningverlening

Documentnummers inzage stukken:

03026624 Aanvraag met bijlagen (28 maart 2019)
03156111 Brief verzoek aanpassen stikstoftoets (14 november 2019)
03199587 Ontwerp Besluit weigering aanvraag (7 februari 2020)
03220667 Aanvulling natuurtoets en AERIUS-berekening (13 maart 2020)
03326789 Natuurtoets vigerende vergunning (28 september 2013)
03319310 Aeries berekening kenmerk RXRCi5Ki8vG4 (03 maart 2020)
03319313 Aeries berekening kenmerk RfgCftTEmRu5 (03 maart 2020)

Bijlagen

Bijlage 1 – Toelichting
Bijlage 2 –Kaarten uitbreiding Beeldentuin
Bijlage 3 - Kaart ligging Beeldentuin in Natura 2000-gebied Veluwe
Aparte documenten,
Bijlage 4 – Aeries berekening kenmerk RXRCi5Ki8vG4 (03 maart 2020) doc.nr 03319310
Bijlage 5 – Aeries berekening kenmerk RfgCftTEmRu5 (03 maart 2020) doc.nr 03319313

Datum
17 september 2020

Zaaknummer
2019-004131

Blad
3 van 12

BIJLAGE 1

1. Toelichting

1.1 Omschrijving activiteiten

Op 28 maart 2019 hebben wij uw aanvraag voor een vergunning in het kader van hoofdstuk 2 Wet natuurbescherming ontvangen. Deze aanvraag zag op de vastlegging van de bestaande situatie alsmede een aanvraag op grond van artikel 2.7, derde lid Wnb voor de uitbreiding van de Beeldentuin Garderen in de gemeente Barneveld.

De uitbreiding betreft het vergroten van het bedrijfsoppervlak zodat bestaande activiteiten, waaronder de plaatsing van zandsculpturen, ruimer op te kunnen zetten waardoor bezoekers meer verspreid door het jaar heen komen. Er wordt een groei van het aantal bezoekers beoogd naar 250.000 per jaar. Door opslag op het terrein van het aangekochte perceel Hogesteeg 36 neemt het zandtransport voor de zandsculpturen af. Door uitbreiding en herinrichting van het terrein wordt het parkeren geheel op eigen terrein geregeld.

Het project is gedeeltelijk gelegen in het Natura 2000-gebied Veluwe.

2 Procedure

Op deze vergunningaanvraag is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing verklaard.

2.1 Historie vergunningverlening

Op 24 maart 2014 is er aan de Beeldentuin BV (verder: aanvrager) een vergunning verleend op grond van de Wnb voor de aanleg van een parkeerplaats aan de oude Barnevelderweg te Garderen. Deze vergunning is gebaseerd op een natuurtoets (docnr. 03326789, zie inzagestukken). Deze natuurtoets vormt voor ons de bestaande situatie op dat moment (zaaknummer 2013-014066). De voorschriften behorende bij de vergunning van 24 maart 2014 zijn bij besluit van 7 december 2015 gewijzigd. Bij besluit van 31 januari 2018 zijn de voorschriften behorende bij de vergunning opnieuw gewijzigd.

2.2 Aanvullende gegevens

Op 28 maart 2019 hebben wij de aanvraag ontvangen. De Raad van State heeft op 29 mei 2019 beslist dat het Programma Aanpak Stikstof (PAS) niet meer is te gebruiken als basis om toestemming te verlenen voor activiteiten, die leiden tot een stikstoftoename ter plaatse van stikstofgevoelige habitattypen en soorten in Natura 2000-gebieden. 14 november 2019 hebben wij een brief gestuurd waarin gevraagd wordt de aanvraag voor het onderdeel stikstofdepositie aan te passen aangezien er geen beroep meer gedaan kan worden op het PAS. Hierop hebben wij binnen de gestelde termijn geen aanvulling ontvangen waarop 7 februari 2020 een Ontwerp Besluit (OB)

Datum
17 september 2020

Zaaknummer
2019-004131

Blad
4 van 12

weigering is verstuurd. Als reactie op dit besluit hebben wij 11 februari 2020 een mail ontvangen waarin is aangegeven dat de aanvraag in behandeling moet blijven. Vervolgens hebben wij op 13 maart 2020 een geactualiseerde natuurtoets ontvangen. Deze natuurtoets is bij de beoordeling betrokken.

2.3 Zienswijze

Wij hebben besloten om, gelet op de aanvulling die wij op 13 maart 2020 hebben ontvangen, een nieuw ontwerpbesluit bekend te maken. Een overzicht van onderliggende documenten bij dit besluit is opgenomen bij 'Documentnummers inzage stukken'.

2.4 Onderdelen van de Wet natuurbescherming

Dit besluit geldt voor het onderdeel gebiedsbescherming van de Wnb, zoals neergelegd in hoofdstuk 2 van de Wnb.

2.5 Soortenbescherming

Er wordt geen ontheffing aangevraagd voor hoofdstuk 3 van de Wnb, hieraan is derhalve ook niet getoetst.

3 Beoordeling

3.1 Aangevraagde situatie zoals aangegeven door de Beeldentuin

De Beeldentuin Garderen is voornemens de Beeldentuin uit te breiden en een gedeelte van het terrein her in te richten met als doel:

- uitbreiding van de bedrijfsgebouwen van 2.520 naar 3.065 m²;
- vastleggen gebruik van het noordelijke parkeerterrein;
- betrekken van de gronden achter de aangekochte woningen Hogesteeg 32 en 36 bij de Beeldentuin;
- aan de zuidzijde over de volle lengte een strook met een breedte van 20 meter inrichten als natuur;
- aan de westzijde een deel van de agrarische grond met een oppervlakte van ongeveer 4.000 m² gebruiken als overloopterrein voor parkeren bij piekdruk;
- aan de oostzijde een deel van het terrein gebruiken als opslagterrein;
- aan de noord- en oostzijde een deel van het terrein gebruiken voor uitbreiding van het expositieterrein;
- het middengebied krijgt het karakter van een wandelgebied met modeltuinen, een waterpartij en een scheef huis als aparte attractie;
- het verharderen van de Oude Barnevelderweg vanaf de Hooiweg tot de ontsluiting van het overloopparkeerterrein;

De ontwikkelingen zoals opgenomen in de natuurtoets die alleen relevant zijn voor de bestemmingsplanwijziging zijn hier niet genoemd.

Datum
17 september 2020

Zaaknummer
2019-004131

Blad
5 van 12

De aanvraag heeft betrekking op verschillende effecten op natuurwaarden. Uit de bij de aanvraag ingediende AERIUS-berekeningen van de beoogde situatie blijkt dat er depositie van stikstof plaats vindt op het Natura 2000-gebied Veluwe.

In de beoordeling wordt allereerst ingegaan op de effecten van stikstof. Daarna wordt ingegaan op overige effecten.

Daarnaast blijkt uit de natuurtoets dat volgens de toekomstvisie voor de Beeldentuin het aantal bezoekers toeneemt naar 250.000.¹ In de vergunde situatie zijn dat er 130.000 per jaar.

3.2 Effecten door stikstofdepositie op Natura 2000 gebieden

Uit de AERIUS-berekeningen blijkt dat als gevolg van het project stikstofdepositie op het Natura 2000 gebied Veluwe toeneemt met 0,37 Mol N/ha/j ten opzichte van de vergunde situatie.

3.3 Bepalen vergunningplicht

Uit de bij de aanvraag ingediende AERIUS-berekening van de beoogde situatie blijkt dat er Natura 2000-gebieden waarop als gevolg van de activiteiten van dit bedrijf depositie van stikstof plaats vindt. Onder dergelijke omstandigheden zijn significant negatieve effecten niet op voorhand uit te sluiten zodat een passende beoordeling is vereist.

3.4 Gelderse beleidsregels stikstof

Gedeputeerde Staten van Gelderland hebben op 10 december 2019 beleidsregels vastgesteld voor intern en extern salderen van stikstof. Deze zijn 22 juni 2020 aangepast (Provinciaal blad 2020 nr. 3862).

Onderliggende aanvraag betreft een situatie met extern salderen. Hierbij wordt de stikstofdepositie van de aanvraag vergeleken met de stikstofdepositie in de referentiesituatie van het saldogevende bedrijf. De referentiesituatie mag worden bepaald aan de hand van een natuurvergunning of aan de hand van een milieuvergunning die is verleend voor de Europese referentiedatum. Als het gaat om een milieuvergunning dan moet ook worden aangetoond dat de activiteit was toegestaan en sindsdien onafgebroken aanwezig is geweest of nog kan zijn.

3.5 Vaststellen van de referentiesituatie

In de natuurtoets wordt het volgende gesteld; Voor het vaststellen van de referentiesituatie wordt de vergunde situatie van de Beeldentuin (2013-2015) en de toekomstige situatie gebruikt 2030. Daarbij worden twee ontwikkelingen betrokken, Hogesteeg 36 te Garderen en de Stroeërschoolweg 19-02 te Stroe.

Op de Hogesteeg 36 waren van 2010-2016 steeds 3 paarden en 3 pony's aanwezig (bewijsstukken zijn opgenomen in de natuurtoets). Ook vond er bemesting plaats van het weiland. Het ging niet om bedrijfsmatig gehouden dieren. De Hogesteeg 36 was voorheen een agrarisch bedrijf. De

¹ Dit is gebaseerd op de aantallen zoals opgenomen in de natuurtoets van september 2013 en de natuurtoets van 13 maart 2020

bedrijfsmatige agrarische activiteiten zijn al jaren geleden beëindigd. De aanvrager heeft de Hogesteeg 36 aangekocht en gaat de beweiding en bemesting beëindigen. In de nieuwe situatie is er geen ruimte meer voor hobbypaarden en is er ook geen stalruimte meer aanwezig. Ook heeft de aanvrager het varkensbedrijf aan de Stroeërschoolweg 19-02 te Stroe gekocht. De agrarische activiteiten zijn door de aanvrager inmiddels beëindigd en de stallen zijn gesloopt. Het gaat hier om extern salderen omdat de locaties geen onderdeel uitmaakten van de bedrijfsvoering. Er werden geheel andere activiteiten uitgevoerd. Volgens de onderbouwing in de natuurtoets vindt er daardoor een feitelijke afname van de stikstof depositie plaats die groter is dan de voorziene toename door transportbewegingen in de toekomstige situatie.

Tabel 1 geeft de situatie weer. De toename (bron 1) is vele malen minder de afname (bron 2 en 3).

Tabel 1 aangevraagde situatie

Bron	Omschrijving	NH ₃ (kg/jaar)	NO _x (kg/jaar)	Hoogste bijdrage op Natura 2000 gebied (mol/ha/j)
1	Toekomstvisie uitbreiding Beeldentuin 2030 (- vergunde situatie 2013-2015)	<1 (<1)	8,91 (3,88)	0,86 (0,37)
2	Afname beëindiging paarden Hogesteeg 36	-14,75	-	-33,7
3	Afname stopzetten varkensbedrijf Stroeërschoolweg 19-02	-1350	-	-0,25

3.6 Beoordeling van de effecten van stikstofdepositie

Bovenstaande onderbouwing volgt echter niet de Gelderse beleidsregels stikstof voor salderen. Er is geen sprake meer van een geldende natuur- of milieuvergunning waarmee gesaldeerd kan worden. De activiteiten op Hogesteeg 36 en Stroeërschoolweg 19-02 zijn al jaren geleden beëindigd. Ook is er voor het bemesten en beweiden van hobbydieren geen vergunning verleend.

Een activiteit mag alleen worden ingezet ten behoeve van extern salderen voor zover er een toestemming was voor de N-emissie veroorzakende activiteit in de referentiesituatie en deze sindsdien onafgebroken aanwezig is geweest of nog kan zijn tot het moment van intrekking of wijziging van de toestemming of het sluiten van een overeenkomst tussen de saldogever en de saldo-ontvanger, zodat hervatting van de activiteit mogelijk was zonder dat daarvoor een natuurvergunning of omgevingsvergunning, onderdeel bouwen, voor de realisering van een project is vereist.

Aangezien de activiteiten op de twee aangekochte locaties al reeds geruime tijd waren beëindigd, kan er geen sprake meer zijn van saldering.

Daarnaast geldt dat extern salderen enkel is toegestaan op bedrijfsniveau. De hobbypaarden maken geen onderdeel uit van een bedrijfsvoering en kunnen reeds hierom niet worden meegenomen. Ten aanzien van het bemesten is van belang dat niet is onderbouwd dat sinds de referentiedatum de percelen jaarlijks is bemest. Gelet hierop kan het bemesten niet worden ingezet in het kader van het salderen.

Conclusie:

Aangezien er sprake is van een toename van stikstofdepositie, kan er geen vergunning worden verleend omdat door de (beoogde) ontwikkelingen significante gevolgen voor het Natura 2000-gebied, niet kunnen worden uitgesloten. Derhalve dient de aanvraag te worden afgewezen.

4 Overige effecten

De beoogde uitbreiding is gelegen in Natura 2000-gebied Veluwe. Wij hebben daarom ook de overige effecten van dit project beschouwd.

4.1 In de aanvraag beschreven natuurwaarden

Habitattypen

Er is geen habitatype aanwezig in het projectgebied. In de natuurtoets wordt geen vermelding van gedaan van habitattypen in de omgeving.

Habitatrichtlijnsoorten

Er zijn geen habitatrichtlijnsoorten in het gebied aangetroffen of te verwachten.

Broedvogels

Er zijn geen broedvogels in het gebied aangetroffen of te verwachten.

Niet-broedvogels

Er zijn geen niet-broedvogels in het gebied aangewezen

4.2 In de aanvraag beschreven relevante factoren

Er worden geen relevante factoren genoemd in de natuurtoets.

4.3 In de aanvraag beschreven negatieve effecten van de gevraagde activiteiten, behalve de effecten van stikstof

Er worden geen negatieve overige effecten beschreven in de natuurtoets. Volgens de natuurtoets zijn door de groene inpassing van de uitbreiding, de aard van het publiek en de openingstijden overdag, effecten als verstoring, geluid, lichtemissies e.d. ten opzichte van de bestaande situatie minimaal.

4.4 In de aanvraag voorgestelde mitigerende maatregelen

In de aanvraag zijn geen mitigerende maatregelen opgenomen om significante effecten te voorkomen.

4.5 In de aanvraag voorgestelde passende maatregelen

In de aanvraag zijn de volgende maatregelen opgenomen om negatieve (niet significante) effecten te voorkomen: In de beoogde situatie ontstaat door het aanleggen van een poel (zie bijlage 2 *kaart met maatregelen voor beplantingsplan*) mogelijk nieuw foerageergebied voor de ijsvogel. In de huidige vergunning voor de Beeldentuin (zaaknummer 2013-014066) zijn voorschriften opgenomen welke al rekening houden met de eisen van o.a. de wespendif. Met dit project wordt er een strook van 20 meter bos (zie bijlage 2 *kaart met maatregelen voor beplantingsplan*) gerealiseerd. Dit bos vormt een extra buffer tussen het weiland waar de mitigerende maatregelen worden getroffen voor de huidige vergunning en de beoogde uitbreiding van de Beeldentuin.

4.6 Beoordeling van de overige effecten

In de vergunde situatie is beoordeeld wat het effect van de Beeldentuin is op het omliggende Natura 2000-gebied Veluwe. In de huidige situatie zijn 130.000 bezoekers toegestaan. De wens is om door te groeien tot 250.000 bezoekers op jaarbasis. Er wordt gesteld dat het aantal bezoekers per dag niet of heel beperkt groeit, maar dat bezoekers meer gespreid door het jaar heen komen. Ook wordt er gesteld dat door de aard van het publiek en de openingstijden er geen effecten van deze uitbreiding zullen treden. Een bezoekersaantal van 130.000 naar 250.000 is echter een flinke toename. Er wordt in de natuurtoets niet ingegaan op de effecten door het toenemende verkeer en bezoekers zoals betreding, verstoring door geluid en licht op het omliggende Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde habitatype Oude eikenbossen ligt binnen 50 meter afstand, Droge heide en Beuken-eikenbossen met hults liggen binnen 150 meter van de Beeldentuin. Overige activiteiten die georganiseerd worden rondom de Beeldentuin en mogelijk ook uitbreiden worden in het geheel niet genoemd.

Daarnaast vindt de uitbreiding van de Beeldentuin deels **in** Natura 2000-gebied plaats (zie bijlage 2 en 3). Dit perceel is voor een aantal habitatrictlijnsoorten en aangewezen broedvogels aangemerkt als (mogelijk) bezet leefgebied. Waaronder de Wespendif en de Zwarte specht, beide soorten waarvan de doelstelling nog niet behaald is. Door de uitbreiding van de Beeldentuin zal (potentieel) leefgebied komen te vervallen. Er wordt niet nader onderbouwd wat de effecten van oppervlakteverlies op potentieel leefgebied zijn. Of welke effecten door een toenemend aantal bezoekers op omliggende leefgebieden kunnen optreden.

Gelet op het voorgaande zijn de natuurtoets alsmede de Aeriusberekening onvoldoende onderbouwd en kan hiervan niet worden uitgegaan.

5 Cumulatieve effecten

Cumulatie van stikstof- of overige effecten zijn niet opgenomen in de natuurtoets.

6 Conclusie

Datum
17 september 2020

Zaaknummer
2019-004131

Blad
9 van 12

Er is onvoldoende ontwikkelingsruimte beschikbaar waardoor significant negatieve gevolgen niet uitgesloten kunnen worden voor het betreffende Natura 2000 gebied Veluwe. Daarnaast is onvoldoende onderbouwd dat door de beoogde uitbreiding geen negatieve effecten optreden voor het Natura 2000 gebied. Niet is gebleken van een situatie als bedoeld in artikel 2.8, derde en vierde lid Wnb. Gelet op het bepaalde in artikel 2.8, derde lid moet de aanvraag worden afgewezen.

7 Juridische grondslagen

Dit besluit is genomen op grond van:

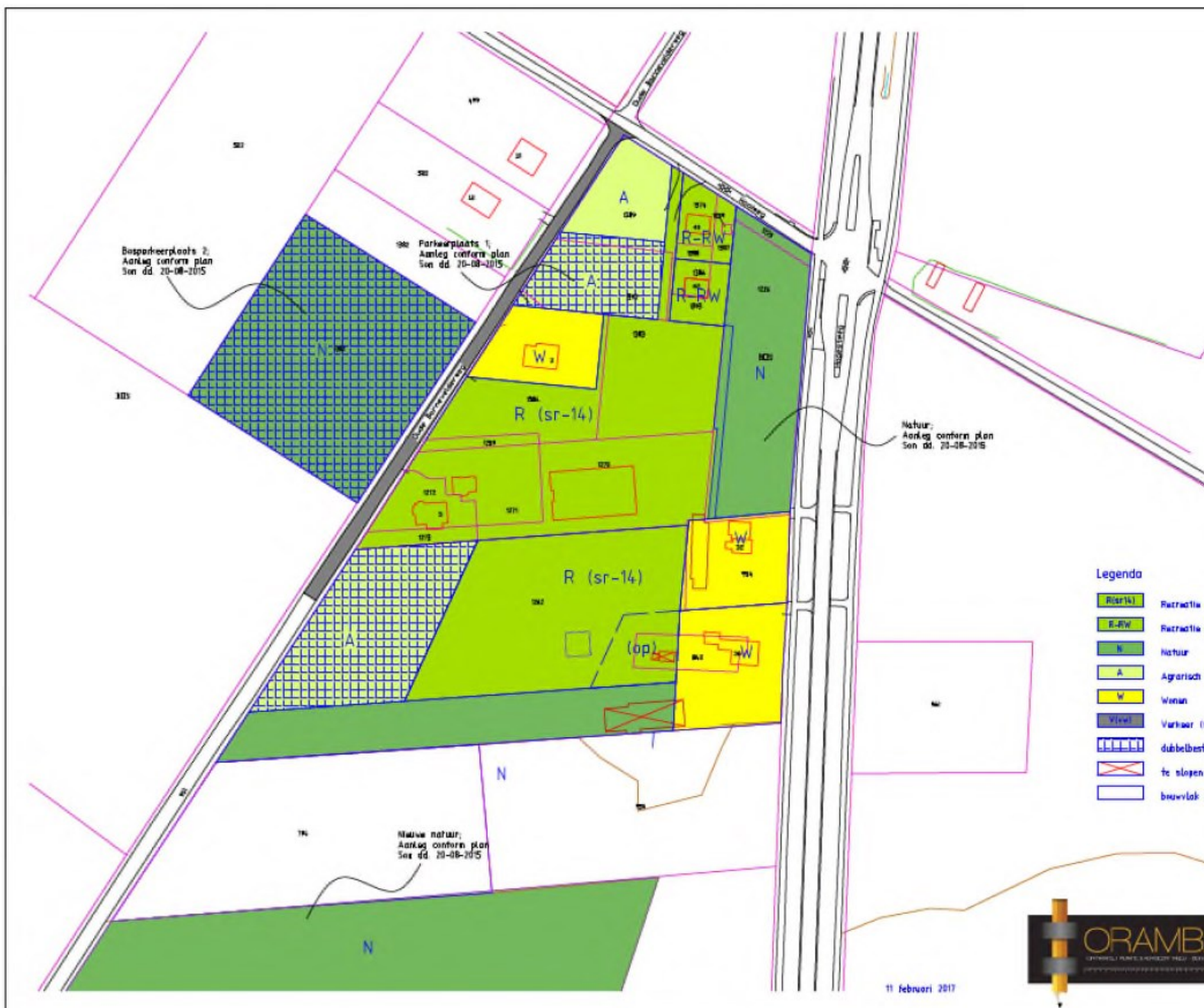
- Wet natuurbescherming, artikel 2.7, lid 2 en 3, 2.8
- Besluit natuurbescherming, artikel 2.14, lid 3
- Beleidsregels intern en extern salderen d.d. 22 juni 2020
- Beleidsregels procedure besluitvorming Wet natuurbescherming Gelderland

Datum
17 september 2020

Zaaknummer
2019-004131

Blad
10 van 12

Bijlage 2 Kaarten uitbreidingsplannen Beeldentuin Garderen
Tekst slecht leesbaar, ter indicatie bijgevoegd

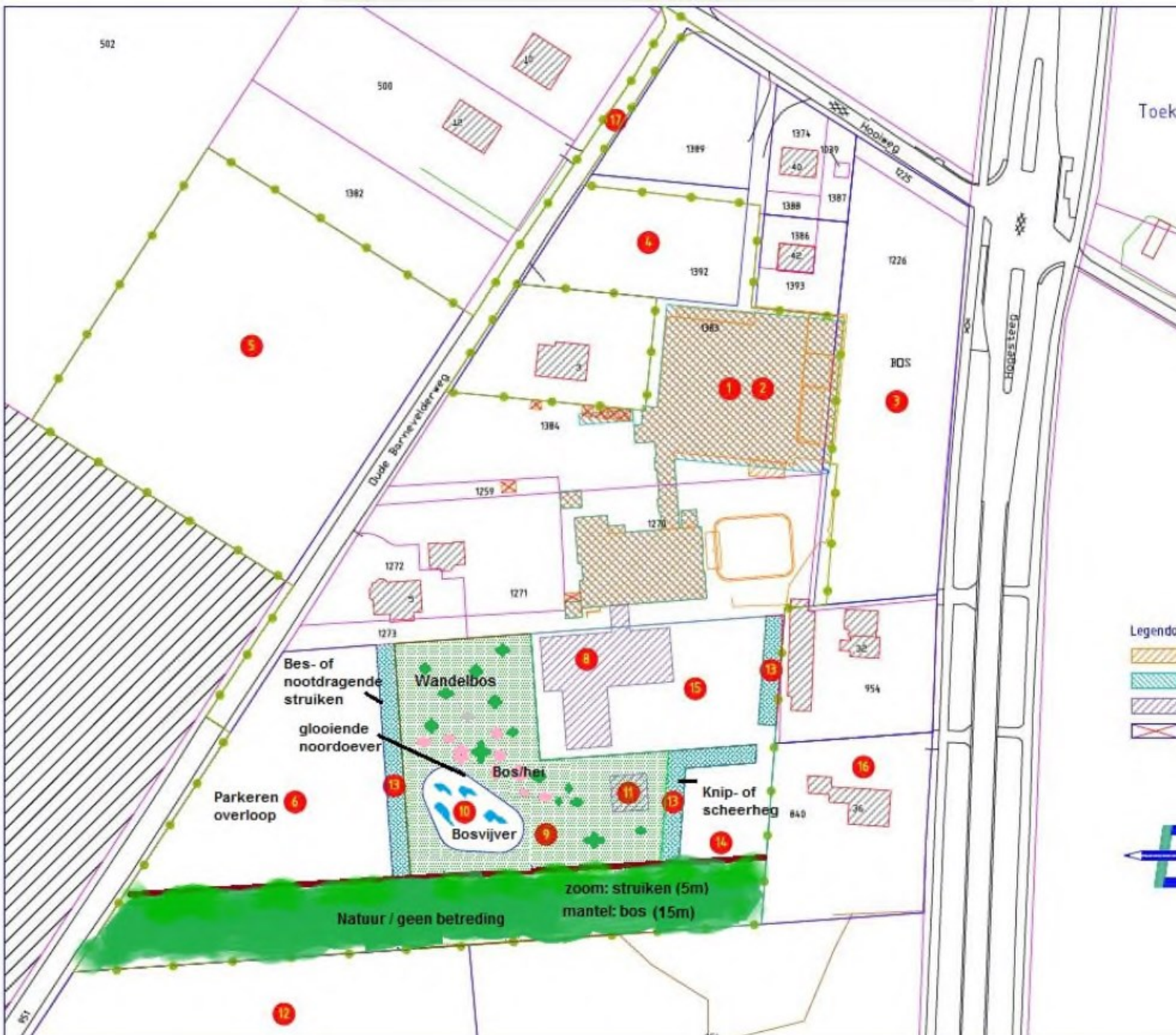

Kaart voor bestemmingsplanwijziging

Datum
17 september 2020

Zaaknummer
2019-004131

Blad
11 van 12

kaart met maatregelen voor beplantingsplan

Datum
17 september 2020

Zaaknummer
2019-004131

Blad
12 van 12

Bijlage 3 Kaart ligging Beeldentuin in Natura 2000-gebied Veluwe

Natura 2000-gebied = groen